

Delove podjetniške zvezde (/delove-podjetniske-zvezde)

Novice > Slovenija

ZVERI (/TAG/ZVERI) | MIHA KROFEL (/TAG/MIHA-KROFEL) | ZAŠČITA PRED ZVERMI (/TAG/ZASCITA-PRED-ZVERMI) | (/TAG/)

Ograje in psi dokazano odvrčajo zveri od domačih živali

V Sloveniji ne zapravljamo denarja za drage in neuspešne načine, kako zavarovati domače živali pred velikimi zvermi

Objavljeno
02. oktober 2018 08.30

Posodobljeno
02. oktober 2018 08.30

Odpri galerijo

Mnoge pasme psov, tudi kraški ovčar, so bile vzgojene prav za varovanje domačih živali pred zvermi. Foto Miha Krofel

Simona Fajfar (/avtor/simona-fajfar-391)

([https://www.facebook.com/sharer.php?](https://www.facebook.com/sharer.php?u=https%3A%2F%2Fwww.delo.si%2Fnovice%2Fsloin-psi-dokazano-odvrcajo-zveri-od-domacih-zivali-97874.html)

[u=https%3A%2F%2Fwww.delo.si%2Fnovice%2Fsloin-psi-dokazano-odvrcajo-zveri-od-domacih-](https://www.delo.si/novice/slovenija/ograje-in-psi-dokazano-odvrcajo-zveri-od-domacih-zivali-97874.html)

[zivali-97874.html](https://www.delo.si/novice/slovenija/ograje-in-psi-dokazano-odvrcajo-zveri-od-domacih-zivali-97874.html))

([https://twitter.com/intent/tweet?](https://twitter.com/intent/tweet?text=Ograje%20in%20psi%20dokazano%20odvra%in-psi-dokazano-odvrcajo-zveri-od-domacih-zivali-97874.html)

[text=Ograje%20in%20psi%20dokazano%20odvra%in-psi-dokazano-odvrcajo-zveri-od-domacih-](https://twitter.com/intent/tweet?text=Ograje%20in%20psi%20dokazano%20odvra%in-psi-dokazano-odvrcajo-zveri-od-domacih-zivali-97874.html)

[zivali-97874.html](https://twitter.com/intent/tweet?text=Ograje%20in%20psi%20dokazano%20odvra%in-psi-dokazano-odvrcajo-zveri-od-domacih-zivali-97874.html))

(mailto:?)

[subject=Ograje%20in%20psi%20dokazano%20odvra%in-psi-dokazano-odvrcajo-zveri-od-domacih-zivali-97874.html%0D%0A%0D%0A](mailto:?subject=Ograje%20in%20psi%20dokazano%20odvra%in-psi-dokazano-odvrcajo-zveri-od-domacih-zivali-97874.html%0D%0A%0D%0A)

Ljubljana – Enaindvajset raziskovalcev iz desetih držav je ugotovilo, da so najboljši načini za preprečevanje napadov zveri na domače živali uporaba pastirskih psov, ograd za živino in vidnih odvrčal. Številni drugi ukrepi so nepreverjeni ali celo dokazano neučinkoviti, čeprav jih številne države uporabljajo in financirajo z davkoplačevalskim denarjem.

Primerjali razikave z vsega sveta

Te dni je bila v prestižni mednarodni znanstveni reviji PLOS Biology objavljena nova raziskava o uspešnosti ukrepov za preprečevanje napadov zveri na živino. Enaindvajset raziskovalcev iz desetih držav, vključno s Slovenijo, je pregledalo rezultate 114 znanstvenih raziskav iz celega sveta, v katerih so merili učinkovitost različnih metod, od streljanja in zastrupljanja plenilcev, do uporabe različnih pristopov varovanja domačih živali.

(/images/slike/2018/10/01/358605.jpg)

📷 Samica leoparda, ki je bila ujeta v past in ustreljena na farmi v Namibiji. Toda raziskave iz celega sveta kažejo, da ubijanje plenilcev pogosto ni učinkovito, ali celo vodi v povečanje škod na domačih živalih. Foto Miha Krofel

Podoben poskus so izpeljali že pred dvema letoma, ko so pregledali uspešnost ukrepov po Evropi in Severni Ameriki. Nova analiza pa je vključila tudi poskuse o varovanju živine pred levi, jaguarji, snežnimi leopardi, dingi in drugimi plenilci iz vseh kontinentov sveta. Izmed vseh uporabljenih metod so se kot zanesljivo učinkovite izkazali le trije ne-smrtonosni načini varovanja domačih živali: pastirski psi, električne mreže in druge ograde za živino ter vidna odvrčala, kar so vrvice z rumenimi in rdečimi zastavicami, ki jih uporabljajo predvsem v Ameriki.

Uspešni ukrepi tudi pri nas

Dva od omenjenih treh uspešnih primerov uporabljamo tudi pri nas, pravi dr. Miha Krofel z ljubljanske biotehniške fakultete: »Tudi v Sloveniji smo v zadnjih letih razvili več primerov dobre prakse, kot je uporaba elektro-ograj in pastirskih psov, ki so bistveno zmanjšale škode, ki jih volkovi in medvedi povzročajo na drobnici in čebelnjakih. To se ujema z dobrimi izkušnjami o uporabi podobnih ukrepov v Afriki, Aziji, Avstraliji in obeh Amerikah. Bodo pa tudi pri nas potrebne še dodatne raziskave, da bomo bolje razumeli, v katerih situacijah se te metode bolje obnesejo in kaj lahko spremenimo, da bi postale še bolj učinkovite.«

Za ilustracijo: v štirih letih, kar je v Sloveniji potekal projekt SloWolf, so se z načrtnimi ukrepi škode zaradi volka zmanjšale za 74 odstotkov. Amerika, na drugi strani, pa namenja milijone dolarjev za odstrel kojotov, kar pa nima večjega vpliva na to populacijo. Podobno v Franciji namenjajo 25 milijonov evrov za preprečevanje škode pred volkom, vendar imajo ukrepi le malo učinka.

Niso preverjene vse metode

»Izoginiti se moramo temu, da bi vladne organizacije in rejci domačih živali po nepotrebnem vlagali svoj denar in trud v ukrepe, ki v resnici ne pomagajo. Zato pozivamo odločevalce, raziskovalce in rejce živine, da stopijo skupaj in se osredotočijo na dokazano učinkovite ukrepe, s čimer bodo prihranili denar, čas in življenje tako domačih živali kot naravnih plenilcev,« pravi dr. Jennie Miller z univerze v južnoafriškem Cape Townu.

Poleg omenjenih treh metod pa bi bila potencialno lahko učinkovite tudi nekatere druge metode, vendar je zaenkrat na voljo premalo zanesljivih raziskav, da bi jih lahko priporočali za širšo uporabo. »Med te druge metode, ki bi lahko bile učinkovite, spadajo vizualna odvrčala, kot so luči s senzorjem, ali uporaba oslov, ki se jih, če so z drobnico, izogibajo kojoti, ne pa tudi volkovi,« pravi Miha Krofel.

Prakse naj temeljijo na dokazih

Zato nameravajo raziskovalci skupaj z rejci domačih živali in izpeljati dodatna testiranja različnih metod v različnih situacijah, vendar na podlagi enotnih znanstvenih standardov. Obenem pa avtorji študije priporočajo, da se do nadaljnjega v praksi uporabljajo le preverjene metode ter da se

davkoplačevalskega denarja ne zapravlja za nepreverjene ali celo dokazano neučinkovite metode.

»Vse prepogosto prakse, ki se uporabljajo, temeljijo le na navadah, namesto na dokazih. Uporaba neučinkovitih ukrepov ima negativne finančne in družbene posledice za podeželje, ki nosi večino bremena sobivanja s plenilci,« pravi Lily van Eeden z Univerza v Sydneyu. Miha Krofel pa dodaja, da države ne bi smele v velike in finančno zahtevne projekte preprečevanja škod, ki jih povzročajo zveri, preden ugotovijo njihovo učinkovitost: »Ker nimajo učinka.«

0 Comments

Sort by Oldest

Add a comment...

Facebook Comments plugin

Priporočena vsebina

Furs poostreno nad oddajanje nepremičnin turistom na črno

(<https://www.delo.si/novice/slovenija/furs-poostreno-nad-oddajanje-nepremicnin-turistom-na-crno-97861.html?obOrigUrl=true>)

Skopje in Atene še ne odstopata od sporazuma

(<https://www.delo.si/novice/svet/skopje-in-atene-se-ne-odstopata-od-sporazuma-97814.html?obOrigUrl=true>)

Od danes po novem

(<https://www.delo.si/novice/slovenija/od-danes-po-novem-96908.html?obOrigUrl=true>)